

Ur innehållet

Vd har ordet	2
Kundtjänst	3
Vi guidar rätt i sorterings- djungeln	4-5
Öppettider ÅVC	5
Återvinnings- centraler - stationer	6
Sortering av förpackningar	7
Din insats gör skillnad	8
Sortering farligt avfall	9
Samverkansprojekt	9
Aktuellt från kommunerna	10-11
Vår verksamhet i bilder	12

På återvinningscentralerna är rätt sortering i fokus

En återvinningscentral är en bemannad anläggning för mottagning av hushållens grovavfall. Här lämnas sådant avfall som till största delen går till återvinning. Det är viktigt att notera att mottagning även sker av farligt avfall från privatpersoner. VMAB driver fem återvinningscentraler i ägarkommunerna varav fyra centraler med egen personal. Möt några av VMAB:s medarbetare på en av återvinningscentralerna.

Sid 4-5

Vår region

Du hittar alltid mer...

...information på vår hemsida. Här hittar du sorteringsguide som hjälper dig att sortera ditt avfall, öppettider och var du hittar din närmaste återvinningscentral. Du kan också läsa mer om vår biogasanläggning och nyheter som rör avfallshantering. Besök oss på www.vmab.se

VD har ordet

VD, Göran Sternsén

År 2013 kommer att vara ett av det mest intressanta år som Västblekinge Miljö AB har upplevt. Utan att rangordna något så var den 21 maj en stor dag när vår landshövding Berit Andnor Bylund inför drygt 100 gäster invigde vår biogasanläggning.

Mängden avfall har under året ökat beroende på flera olika orsaker. En stor del är ökade mängder matavfall från andra kommuner som kommit till vår rötningsanläggning, men även återvinningsmaterial har ökat. Trots ökade mängder återvinningsmaterial har intäkterna minskat p.g.a att efterfrågan är för låg. Vi tror dock att ersättningarna kommer att återhämta sig. Vi har också tagit emot stora mängder schaktmassor från Bromölla, dessa kommer till stor användning när vi skall sluttäcka södra deponin. Totalt sett återvinner vi mer än 95% av det inkommande avfallet (exklusive schaktmassor) idag, det skall vi alla vara mycket nöjda med.

Mängden hushållsavfall (matavfall + resavfallet) är ungefär densamma som året innan. Däremot ökar antalet abonnemang som har återvinning. Idag är det drygt 80% av de boende i regionen som har valt möjligheten till fastighetsnära insamling av återvinningsmaterial. Det är bra men vi skall bli bättre.

Antalet reklamationer avseende insamlingen har

under året minskat betydligt vilket innebär att det nya systemet har kommit på plats. Vi märker också att våra återvinningscentraler utnyttjas mer för varje år. Antalet besökare ökar och vi erhåller en bättre sortering som innebär större återvinning.

Vi har ännu inte tagit över ansvaret för driften av biogasanläggningen. Detta var beräknat till 3:e kvartalet. Anläggningen startade i mars månad och gasproduktionen kom igång omgående. Gasproduktionen har under driften varit mycket högre än vad vi beräknat, vilket är mycket positivt. Inmatningen av matavfall är en känslig parameter och får inte bli för hög under tiden. För hög inmatning innebär att processen blir "giftig" och måste bromsas in med hjälp av tillförsel med vatten. Detta inträffade under juni månad. Under augusti/september månad inträffade andra tekniska problem vilket inneburit begränsad drift och därmed minskad gasproduktion. Anläggningen har under hösten byggts om och renoverats och kommer att vara helt klart under vintern 2014. Leveranser av fordonsgas påbörjades under maj månad till E.ON och det innebär att vi under större delen av året kunnat levererat fordonsgas till bla de sopbilar som hämtar våra sopor.

Totalt sett är vi mycket nöjda med anläggningen och hoppas snarast att få ta över ansvaret för anläggningen och låta den gå för full drift.

Branschen hade förväntat sig att regeringen skulle ändra i ansvarsfrågan vad gäller producentansvaret. Förslaget är att kommunerna skall ta över det praktiska ansvaret för insamlingen. Något beslut har ännu inte tagits utan befintligt förslag skall avvaktas till att regeringens kretsloppsproposition blir klar. Frågan är om det blir något förslag under 2014.

Ett stort tack till alla Er som möjliggjort att vi kan utföra vårt uppdrag på det sätt som ägarna önskar.

Göran Sternsen

Renhållningsnytt 2014

Ansvarig utgivare: Göran Sternsén

Texter: Purple Passion Kommunikation AB, Karlshamn

Foto: Krisztina Andersson, Hans-Peter Bloom Blekinge Bildreportage, Annette Sandberg och Johan Lenell.

Grafisk form: Pernillas Grafiska i Blekinge AB, Mörrum.

Tryckeri: MixiPrint AB, Olofström. Mixi Print är Svanengodkänt tryckeri, licensnummer 341 388.

Papper: BalanceSilk 135 gr ett högbestruket sidenmatt, högvitt papper som är tillverkat av 60% returfiber och 40% FSC-certifierad nyfiber.

Insamling och sortering av högkvalitativ returfiber har positiva effekter på miljön.

Adress och kontakt: Perstorpsvägen 101-20, Box 56, 375 22 Mörrum, tel 0454-593 50, kundtjanst@vmab.se, www.vmab.se

Utgivning: Renhållningsnytt distribueras som årligt nummer till samtliga hushåll i Karlshamns, Sölvesborgs och Olofströms kommuner.

*Kundtjänst svarar på
frågor om sortering,
tömning och annat som
rör avfallshanteringen.*

Kontakta oss gärna!

Har du frågor om din sortering, tömning av ditt hushållsavfall eller annat som rör renhållningen är du välkommen att kontakta oss.

Mer information med kontaktuppgifter finns på vår hemsida, www.vmab.se.

Få svar på webben eller ring oss för personlig service.

Växel 0454-593 50

Kundtjänst 0454-593 59

Fax 0454-593 51

E-post kundtjanst@vmab.se

Öppettider - kundtjänst

Måndag-fredag kl 08.30-16.00

Lunchstängt kl 12.00-13.00

Välkommen till **VMAB:s** **kundtjänst**

Hos oss på kundtjänst får du svar på dina frågor om renhållningen. Hos oss är inga frågor för lätta eller för svåra, det viktiga är att du som kund och abonnent får svar. Det kan gälla allt ifrån abonnemang, beställningar och tömningsdagar till kärbyten, reklamationer och frågor om sortering. Det är också vi på kundtjänst som svarar för registrering och klassificering av material i samband med ut- och invägning till anläggningen i Mörrum. Tveka inte att slå oss en signal om du har frågor som rör avfallshantering.

VMAB

VMAB, Västblekinge Miljö AB, är ett kommunalt bolag som ägs av de tre kommunerna Karlshamn, Sölvesborg och Olofström. Bolagets uppdrag är att samordna avfallshanteringen i bolagets ägarkommuner. Ansvarsområdet omfattar bland annat insamling och behandling av avfall, drift av avfallsanläggningen i Mörrum och drift av återvinningscentralerna. VMAB sysselsätter drygt ett 30-tal personer och har huvudkontor i Mörrum där även den administrativa delen finns. VMAB driver fem återvinningscentraler varav fyra med egen personal. Hämtning av hushållsavfall sker med hjälp av entreprenör.

Vi guidar hushållen rätt i sorteringsdjungeln

Personalen på återvinningscentralerna är hushållens hjälp och stöd när det handlar om sortering. Det är deras uppgift, att vara tillgängliga vid frågor men också se till så det som sorteras hamnar rätt.

– Vi hjälper gärna till. Det är därför vi finns här, vid minsta tveksamhet så är det bara att fråga, säger Tommy Eriksson, arbetsledare på återvinningscentralerna.

Han och kollegorna får dagligen en mängd frågor som handlar om just sortering. "Var slänger jag den här?", "Är det rätt om jag lägger den här i den containern?".

– Det mesta av hushållens grovavfall går att återvinna. Det är inte mycket som numera går till deponi. I branschen pratar vi om rena fraktioner, det betyder att man inte får blanda de olika avfallsslagen. Men egentligen behöver det här med sortering inte bli så krångligt, säger Tommy Eriksson och fortsätter:

– Om man börjar sortera avfallet redan där hemma när man städar och röjer, då har man vunnit en massa tid och undviker onödigt spring när man kommer till oss på återvinningscentralerna.

Service för abonnenter

På återvinningscentralerna finns också informationsmaterial med skisser och scheman över hur containrarna står

Lina Mattisson, Tommy Eriksson och Hellevi Laine är tre av VMAB:s medarbetare som hjälper hushållen att sortera avfallet rätt återvinningscentralerna.

placerade så det ska bli ännu enklare för abonnenterna att få en överblick för att lättare kunna sortera. Containrarna är också skyltade med de olika avfallsslagen. VMAB ser ständigt över servicen på återvinningscentralerna. Från den 1 februari infördes utökade öppettider på centralerna och genomförande av temadagar är ytterligare något som diskuteras för att höja servicegraden gentemot kunder och abonnenter.

– Förhoppningen är att vi ska genomföra temadagarna regelbundet över året med stärkta insatser kring det här med sortering. Det ska vara lätt att sortera rätt, säger Tommy Eriksson.

Vad är producentansvar?

Producentansvaret innebär att producenterna, inom de områden där producentansvar råder, ansvarar för att det finns lämpliga insamlingssystem och bekosta dessa. Som producent räknas den som yrkesmässigt tillverkar, för in i Sverige eller säljer en förpackning eller en vara som är innesluten i en sådan förpackning. Producenterna skall också se till att materialet omhändertas på ett ur miljösynpunkt godtagbart sätt.

Producentansvaret är ett styrmedel för att uppnå miljömålen. Tanken är att det ska motivera producenterna att ta fram produkter som är mer resurssnåla, lättare att återvinna och inte innehåller miljöfarliga ämnen. Vid tillverkningen ska producenten se till att förpackningarna utformas så att de kan återvinnas och

att avfallet minskas. Producenterna ska rapportera in hur mycket förpackningar de sålt, hur stora mängder de samlat in och hur avfallet tagits omhand, till Naturvårdsverket. I Sverige har vi lagstiftat producentansvaret för åtta produktgrupper i dag:

• batterier	• förpackningar
• bilar	• returpapper
• däck	• läkemedel
• elektriska och elektroniska produkter (inklusive glödlampor och viss belysningsarmatur)	• radioaktiva produkter och herrelösa strålkällor. (Strålsäkerhetsmyndigheten)

Dessutom finns det frivilliga åtaganden, som liknar producentansvar, för kontorspapper och lantbruksplast.

Källa: Naturvårdsverket

NYA öppettider på våra ÅTERVINNINGSCENTRALER

VMAB strävar efter att kontinuerligt utveckla servicen. Från och med 1 februari gäller utökade öppettider på våra återvinningscentraler.

Sölvesborg Söllevägen 236

Måndag och onsdagkl 12.00-18.00
Tisdagkl 08.00-16.00
Torsdagkl 08.00-16.00
Lördagkl 09.00-15.00

Karlshamn, Tubbaryd Tubbarydsv. 6

Måndag - torsdagkl 10.00-18.00
Fredagkl 10.00-16.00
Lördagkl 09.00-15.00

Mörrum Perstorpsvägen 101-20

Måndagkl 07.00-17.30
Tisdag - fredagkl 07.00-16.00

Hällaryd G:a Riksvägen 198, Idrottsplatsen
Måndag, onsdag och torsdag ..kl 17.00-19.00
Lördagkl 09.00-13.00

Olofström Traktorvägen 7

Måndagkl 08.00-16.00
Tisdag och torsdagkl 08.00-18.00
Lördagkl 09.00-15.00

STÄNGT följande aftnar och helgdagar 2014:

Långfredagen 18/4	Midsommardagen 21/6
Påskafteon 19/4	Alla helgons dag 1/11
Annandag påsk 21/4	Julafton 24/12
1:a maj 1/5	Juldagen 25/12
Kristi himmelfärdsdag 29/5	Annandag jul 26/12
Nationaldagen 6/6	Nyårsafteon 31/12
Pingstafteon 7/6	Nyårsdagen 1/1 2015
Midsommarafteon 20/6	Trettondag jul 6/1 2015

Personalen ...på våra återvinningscentraler har ett utsatt jobb där hot och tillmälen är vanligt förekommande inslag. Detta är något som vi helst inte vill uppleva. Vi gör vårt arbete enligt de krav som ställs på de återvinningsmaterial som vi säljer. Personalens uppgift är att se till så sorteringen på anläggningen sköts på anvisat sätt.

Vi uppskattar samarbete!

Välkommen till vår nya återvinningscentral i Mörrum!

VMAB har under hösten och vintern 2013 byggt om återvinningscentralen i Mörrum. Under tiden har hushållen hänvisats till en tillfällig central på anläggningen. Den nya återvinningscentralen har byggts om till en mer ändamålsenlig central med bland annat mer utrymme och bättre plats för de olika fraktionerna. Från och med februari 2014 flyttas återvinningscentralen tillbaka till ordinarie plats.

Visste du att...

...på en återvinningscentral hamnar sådant avfall som normalt uppstår i ett hushåll som inte skall läggas i ett kärl. Återvinningscentralerna är öppna för privatpersoner och det kostar inget att lämna sitt avfall på en återvinningscentral.

Visste du att...

...hushållsavfall kan innehålla både farliga och värdefulla ämnen. Om vi sorterar vårt avfall, sparar vi både energi och naturresurser.

Gamla förpackningar kan bli nya förpackningar och på så sätt slipper vi att slösa energi och råvaror på att tillverka nya produkter. Sopsortering är en del av EU:s plan för hur vi ska hantera vårt avfall så att miljö och människor inte kommer till skada. Genom att sortera avfallet, minskar dessutom det avfall som riskerar att hamna på deponi (soptipp).

Ensilageplast och däck

Plast från ensilage, säckar och odlingsfilm som används i lantbruk och på hästgårdar ska inte lämnas på återvinningscentralerna. Den samlas in gratis av SvegRetur, Svensk Ensilageplast Retur AB. Gå in på www.svepretur.se för mer information.

Det finns producentansvar för däck, precis som för förpackningar och tidningspapper. Det betyder att däckleverantörer är skyldiga att ta hand om däcken på ett miljöanpassat sätt. Däck lämnar du där du köper dem.

Vad händer med avfallet?

BRÄNNBART GROVAVFALL

Transporteras till avfallsanläggningen i Mörrum för mellanlagring och vidare till godkänd förbränningsanläggning för energiåtervinning.

DEPONI GROVAVFALL

Transporteras till avfallsanläggningen i Mörrum för mellanlagring och vidare

transport till godkänd anläggning för deponering. Deponi är den avfallsfraktion som inte går att förbränna, återvinna eller kompostera.

TRÄDGÅRDSAVFALL

Flisas och genomgår en komposteringsprocess där processen avslutas med att komposten siktas. Resultatet blir en kompostjord som används som jordförbättringsmedel.

TRÄ – FÄRGAT OCH OFÄRGAT

Träet flisas och transporteras vidare till värmeverk för förbränning med energiutvinning.

TRÄ TRYCKIMPREGNERAT

Förbränns i anläggningar med särskild rökgasrening och blir till fjärrvärme.

SCHAKTMASSOR

Används till utfyllnad vid exempelvis vägbyggen.

JÄRN- OCH METALLSKROT

Blir till nytt stål vid nedsmältning som kan användas vid tillverkning av nya produkter som till exempel cyklar och bildelar.

ELAVFALL

Transporteras till demontering. De olika materialerna går vidare till återvinning, förbränning med energiutvinning eller tas omhand som farligt avfall. Elavfall, lampor, bormaskiner, radio och TV skickas för demontering och återvinning.

FARLIGT AVFALL

Oljor, lösningsmedel, kemikalierester, bekämpningsmedel, färg- och limrester, kvicksilver, batterier, kylar,

frysar, ljuskällor och småelektronik är exempel på farligt avfall.

De olika materialslagen tas omhand och genomgår olika behandlingsprocesser beroende på avfallsslag.

OBS! Släng inte farligt avfall i naturen, soporna eller avloppet. Det kan ställa till med svåra skador på människor, djur och natur.

ÅtervinningsCENTRALER – ÅVC

På återvinningscentralerna finns personal till hands och hjälper till vid sortering och svarar på dina frågor. Inlämning på återvinningscentral är endast till för privatpersoner. På en återvinningscentral kan man lämna samma slags avfall som på en återvinningsstation plus elavfall och farligt avfall samt grovavfall (brännbart och deponi) som trädgårdsavfall, trä, schaktmassor, wellpapp, järn- och metallskrot. Det kostar inget att lämna avfall på återvinningscentral.

OBS! Vid större mängd avfall än två kubikmeter, hänvisas du till avfallsanläggningen i Mörrum.

ÅtervinningsSTATIONER – ÅVS

Återvinningsstationerna är obemannade och avsedda för hushåll som vill lämna förpackningar av olika slag. Det kan handla om tidningar, pappersförpackningar, metallförpackningar, plastförpackningar, färgat- eller ofärgat förpackningsglas. På återvinningsstationerna kan du även lämna småbatterier. Grovsopor och annat större avfall får inte lämnas på återvinningsstationerna.

OBS! Det är FTI AB – Förpacknings- och Tidningsinsamlingen AB som driver återvinningsstationerna i kommunerna. För VMAB:s samtliga tre ägarkommuner har VMAB samordningsansvaret vilket innebär att vi tar emot klagomål och synpunkter som vi vidarebefordrar till FTI AB.

Vid frågor om sortering och återvinning av förpackningar, välkommen att kontakta kundtjänst.

Sorteringsguide

Tänk på att alla förpackningar ska vara tömda och rengjorda. Förpackningar med olika material ska separeras. Om det inte går att skilja de olika materialen, sorterar du förpackningarna efter det viktigtast dominerande materialet.

Plastförpackningar

Endast hårda i Maximiljö. Exempel: Flaskor, burkar, dunkar, små hinkar.

Gör så här: Ta av korkar och lock, sortera efter materialslag och lägg dem lösa i behållarna. Lägg alla plastförpackningar lösa i behållarna, inte i hopknutna påsar. Plastartiklar som till exempel möbler och leksaker (inte förpackningar) ska lämnas som grovsopor. Plastflaskor med pant lämnas i butiker.

Pappersförpackningar

Exempel: Hundmatsäckar, sockerpåsar, pastapaketer, presentpapper, mjölk- och juicepaket, skokartonger, toalettrullar och wellpapplådor.

Gör så här: Platta till och vik ihop. Lägg mindre förpackningar i större för att spara plats. (Kuvert lägger du i restavfallet och inte i behållaren för pappersförpackningar).

Tidningar

Exempel: Tidningar, tidsskrifter, kataloger, reklamblad och broschyrer.

Gör så här: Ta bort plastpåsar och påklistrade reklamlappar innan du lägger trycksaken i behållaren. (Kuvert lägger du i restavfallet och inte i behållaren för tidningar).

Metallförpackningar

Exempel: Konservburkar, sprayburkar, tuber, kapsyler och lock, tömda och torra färgburkar, aluminiumfolie, aluminiumformar och metallbehållare för värmeljus.

Gör så här: Böj in vassa lock på konservburken. Låt hatten på kaviartuben sitta kvar. Burkar med färg- och limrester lämnas som farligt avfall. Metallsrot, VVS-detaljer, stekpannor och andra produkter som inte är förpackningar ska lämnas som metallsrot på återvinningscentralen.

Glasförpackningar

Exempel: Flaskor och burkar av färgat och ofärgat glas.

Gör så här: Skölj ur kladdigt innehåll. Ta av kapsyler, lock och korkar. Sortera dem till återvinning efter materialslag. 33 och 50 cl returflaskor lämnas mot pant i butik. Porslin, keramik och annat glas som inte är förpackningsglas får inte lämnas i glasinsamlingen utan lämnas som restavfall eller som grovsopor. Glödlampor och lysrör får inte lämnas i glasinsamlingen. De ingår i producentansvaret för elektronikavfall och lämnas på någon av kommunens bemannade återvinningscentraler.

Din insats gör skillnad för hämtpersonalen

Hämtning av hushållsavfall är slitsamt. Under 2014 och framåt kommer arbetsmiljöverket att intensifiera sitt arbete med att förbättra arbetssituationen för hämtpersonal.

– Vi enskilda hushåll kan själva bidra med mycket för att underlätta, säger Johan Ekelund, driftchef för insamlingen på VMAB.

Enligt Arbetsmiljöverket är arbetsmiljöriskerna för renhållningsarbetare större än för de flesta andra yrkesgrupper. Det handlar bland annat om tunga och monotona lyft och arbetsmoment som kan vara riskfyllda i det dagliga arbetet. Förutom vad arbetsgivaren enligt lag är skyldig att tillse när det gäller arbetsmiljö, kan vi enskilda dra vårt strå till stacken för att så långt det är möjligt underlätta för hämtpersonalen i deras arbete.

Placering av kärl

Underlätta genom att placera kärlet så att det är lätt åtkomligt för hämtpersonalen. Ytan där kärlet står ska vara hårdgjord, det gäller även för dragsträckan fram till den plats där sopbilen stannar.

– Kärlet ska stå på plan yta. Det är bra om kärlet står så nära hämtplatsen som möjligt och att man inte fyller kärlet med mer avfall än att locket går att stänga, säger Johan Ekelund.

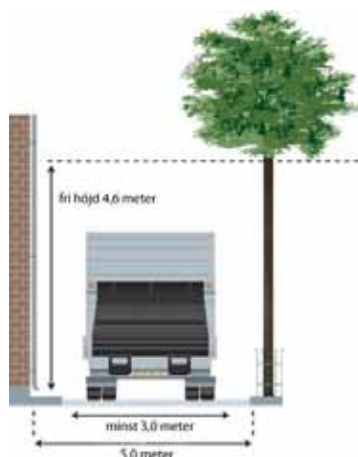
Vid helgdagar och längre ledigheter kan det hända att man får mer sopor än vanligt. Då går det bra att beställa extra hämtning mot en avgift. – Vid helgdagar kan tömningen förskjutas någon dag. Tänk då på att ställa fram kärlet i god tid och låt det stå framme till dess att det har blivit tömt, säger Johan Ekelund.

Gångavstånd

Gångavstånd är det avstånd mellan där sopbilen stannar och där kärlet står. Om gångavståndet är större än två meter får man betala ett gångavståndstillägg. Avgiften beror på hur långt chauffören måste gå för att hämta kärlet för tömning.

Underlätta för hämtpersonalen vid tömning av ditt hushållsavfall för att undvika onödiga försämringskador.

– I vissa områden finns hinder i framkomligheten och chauffören måste därför gå den sträckan för att hämta kärlet om inte sopbilen kan köra ända fram. Alternativt kan man rulla fram kärlet till en permanent plats som är bättre tillgänglig för hämtpersonalen, säger Johan Ekelund.

Framkomlighet för renhållningsfordon.

Dåliga vägar kan ställa till många problem för hämtpersonalen. Dels riskerar fordonen att köra fast eller skadas och dels finns det platser där det är trafikfarligt att stanna för att tömma kärlen. VMAB har tagit fram ett informationsmaterial om vilka regler som gäller för framkomligheten på våra vägar, detta finns att tillgå på www.vmab.se.

– En god regel kan vara att tänka: "Vill jag själv köra här en mörk vinterkväll med en tio meter lång lastbil?", säger Johan Ekelund.

Slamtömning

Slamtömning kräver utrymme, såväl slambil som slang behöver fria ytor och gott om utrymme.

– Se därför till att hålla vägen fri från hinder, det får inte vara mer än 20 meter från där slambilen stannar till brunnen. Att lyfta tunga brunnslöck är ett arbetsmiljöproblem. Byt därför ut tunga brunnslöck i betong till nyare lättviktslöck, råder Johan Ekelund.

Hushåll med trekammarbrunn (slamavskiljare) får information hem i brevlådorna om riktlinjer och rekommendationer för slamtömning.

Mjukplast i Maximiljö

Mjukplasten ska inte läggas bland hårdplasten i Maximiljö. Detta på grund av tekniska orsaker vid hanteringen i såväl sopbilarna som i kärlen. Lägg mjukplasten i restavfall. Den går då till energiåtervinning i form av fjärrvärme och el. Du kan också ta med mjukplasten till din återvinningscentral eller återvinningsstation för materialåtervinning.

Rätt sortering av **farligt avfall**

Se till att ta hand om farligt avfall, lämna det till någon av våra återvinningscentraler.

Detta räknas som **farligt avfall**:

- Oljor och lösningsmedel
- Kemikalierester
- Bekämpningsmedel
- Färg- och limrester
- Kvicksilver
- Batterier
- Kylar och frysar (hämtas avgiftsfritt)
- Glödlampor, lågenergilampor och lysrör

OBS! Läkemedel lämnas alltid till apoteket.

Småelektronik

Småelektronik klassas som farligt avfall och ska lämnas till återvinningscentral.

Tänk på att leksaker ofta innehåller elektronik och batterier.

Till gruppen småelektronik hör bland annat:

- Klockor
- Telefoner
- Datorer
- TV-apparater
- Stereoanläggningar
- Apparater som innehåller kretskort, drivs med batteri eller sladd.
- Hushållsassistenten
- Dammsugare

Kort om farligt avfall

- Minimera användningen av kemikalier, välj de som är minst skadliga för natur och människor.
- Släng inte farligt avfall i naturen, soporna eller avloppet. Det kan ställa till med skador som kan bli svåra att åtgärda.
- Sortera kemikalierna för att undvika kemiska reaktioner. Blanda inte!
- Elavfall, lampor, bormaskiner, radio och TV skickas för demontering och återvinning.
- Tryckimpregnerat trä används vid energiutvinning vid särskilda förbränningsanläggningar med tillstånd.

Farligt avfall, **ny insamling**

VMAB kommer att under hösten 2014 att på prov genomföra insamling av farligt avfall genom insamlingskampanjer.

- Vi kommer då att under några veckor besöka lättillgängliga platser som parkeringar vid stormarknader och där ta emot farligt avfall från de hushåll som har svårt att själv transportera sitt avfall till våra återvinningscentraler, säger Johan Ekelund, driftchef för insamlingen. VMAB kommer att skicka särskild information till hushållen inför kampanjen.

Samverkansprojekt gynnar positiv miljöutveckling

En rad olika samverkansprojekt har inletts mellan länets kommuner för att med gemensamma insatser verka för en positiv miljöutveckling, däribland VMAB:s ägarkommuner.

Ett av projektet är ett samlastningsprojekt där en förstudie håller på att tas fram om möjligheten till en samordnad varudistribution. Projektet går under benämningen "Samlastning av kommunalt gods i Blekinge län och Bromölla kommun".

Blekinges fem kommuner är involverade tillsammans med Bromölla kommun samt Hållbar Mobilitet Skåne, Region Blekinge, Energikontor Sydost, Växjö kommun och Trafikverket. Bidrag till förstudien är beviljad av Energimyndigheten.

Ett annat samverkansprojekt är Blekinges MiljöMåltid.

Tanken är att ordna en gemensam miljömåltid hösten 2014. Alla kommuner ska samma dag servera en likadan måltid med så närproducerade och ekologiska råvaror som möjligt. I arbetet är kommunernas kostchefer involverade. Arbetsgruppen består av representanter från länsstyrelsen, länets kommuner, Miljöförbundet Blekinge Väst, Skogsstyrelsen och landstinget.

Slutligen har Karlshamns, Sölvesborgs och Olofströms kommuner ett gemensamt projekt om vandringshinder i Östra Orlundsån. Hinder ska plockas vid Skärpinge kvarn så att öring och annan fisk ska hitta fina lekplatser längre upp i ån. Bidrag har erhållits från länsstyrelsen.

Humor i fokus när **Peter Wahlbeck föreläste om miljö**

Som ett fortsatt led i att sprida kunskap om konsumtion, hållbarhet och miljö, arrangerade VMAB en serie föreläsningar för gymnasieungdomar under hösten 2013. Detta inom ramen för den internationella kampanjen Europa minskar avfallet.

Gymnasieelever från VMAB:s tre ägarkommuner inbjöds att lyssna till Peter Wahlbeck, komiker, föreläsare, konstnär, skådespelare och manusförfattare, när han besökte skolorna för att inspirera till ökad miljömedvetenhet.

– Samarbeta, skaffa kunskap och engagera dig!, var Peter Wahlbecks råd till ungdomarna.

Medvetenheten och intresset för miljöfrågor är något som har ökat alltmer de senaste åren bland yngre och det är inom miljöområdet som framtidens yrken kommer att finnas, menade Wahlbeck.

– Innovativa lösningar, uppfinningar och forskning inom miljöområdet, det är där jobben kommer att finnas och det är ni med er kompetens som kommer att driva utvecklingen framåt, tipsade Peter Wahlbeck ungdomarna i sin föreläsning.

Med humor som redskap inspirerade Peter Wahlbeck gymnasieeleverna till att tänka lösningsfokuserat kring miljö och hållbarhet.

Fotnot: Arrangemanget i november 2013 var det tredje i rad som VMAB genomförde i samarbete med gymnasieskolorna i Karlshamns, Sölvesborgs och Olofströms kommuner. Tidigare föreläsare har varit Tone Bekkestad (2012), och Nanny-Maja Anderback (2011).

Karlshamnsmetoder intresserade på **Kvalitetsmässan**

Karlshamns kommunkoncern var en av utställarna på Kvalitetsmässan 2013 i Göteborg, 19-21 november. Bland cirka 4 000 deltagare presenterade representanter från Karlshamns kommunkoncern några av sina modeller för hållbar utveckling, det Hållbara Samtalet, och investeringar som har gjorts inom koncernen i miljö- och hållbarhetsfrämjande syfte.

Det är också satsningar som har väckt intresse även utanför länsgränsen. I montern fanns, förutom exempel på hur de Hållbara Samtalet har genomförts, även presentation om omsorgsförvaltningens insatser när det gäller rut- och toptimeringar inom äldreomsorgen och VMAB:s i särklass största investering på biogasanläggning med rötning av matavfall.

På bilden syns representanter från Karlshamns kommunkoncern i samband med Kvalitetsmässan 2013; Marika Wennberg, Camilla Gärdebring, Ulrika Hägwall Lundberg, Camilla Solitander Lind och Thomas Svanberg.

Kvalitetsmässan är Europas största konferens och fackmessa om verksamhets- och samhällsutveckling. Den äger rum vartannat år på Svenska Mässan i Göteborg. Nästa arrangemang sker 2015.

Sölvesborg tar krafttag för miljöarbetet

Sölvesborgs kommun står i startgroparna att ansöka om bidrag till en rad olika miljöfrämjande projekt. Men redan har större satsningar gjorts när det gäller elbilar och elcyklar.

Under 2013 köpte Sölvesborgs kommun in sju elbilar och elva elcyklar. Sju av elcyklarna används inom omsorgsförvaltningens verksamheter (fem inom hemtjänsten och två inom hemsjukvården).

– Cyklarna har blivit väldigt populära och rullar hela tiden, säger Helen Gårner, miljösamordnare i Sölvesborgs kommun. Sölvesborg Energi AB har under 2013 satt upp ett antal solceller och investeringarna av elbilar har fortsatt även in på 2014.

Publika cykelpumpar kommer att sättas upp på strategiskt lämpliga platser runt om i kommunen.

Kommunens parkavdelning har under året helt gått över till Aspen miljöbensin vilket är det enda som används som bränsle i motordrivna redskap.

Publika cykelpumpar kommer att sättas upp på strategiskt lämpliga platser runt om i Sölvesborgs kommun.

Olofström stärker klimat- och energistrategin

Flera långsiktiga planer håller på att tas fram eller är i startgroparna att påbörjas i Olofströms kommun. Det handlar bland annat om en strategi för klimat och energi samt en plan för vatten och avlopp. Ett omfattande arbete som tar tid och som involverar olika delar av kommunens verksamheter.

Tätortsnära träd på kommunal mark ska inventeras för att bättre kunna vårda och skydda värdefulla träd. Arbetet med inventeringen utförs med deltagare i ett projekt som drivs av Skogsstyrelsen och arbetsförmedlingen.

Luftmätningar har genomförts på Östra Storgatan för att övervaka luftkvaliteten i centrala delarna av Olofström. Det som mäts är partiklar, kvävedioxid och flyktiga organiska kolväten.

– De mätningar som gjordes under 2012 och 2013 visade att luften då hölls sig under de lagstadgade miljökvalitetsnormen för de föroreningar som mättes. Vissa värden nådde upp till nivån för de mer långsiktiga miljömålen, sä-

ger Eva Johansson, Agenda 21-samordnare i Olofströms kommun.

Även en inventering av hur rastplatserna fungerar för kanotister i Halen och Raslängen har utförts. Under våren 2014 ska rastplatserna och informationen till kanotister ses över inför nästa kanotsäsong.

– Vid sidan om biogasbilarna har kommunen och bolagen också börjat satsa på elbilar. Även antalet elcyklar ökar i verksamheterna, både klimatsmart och bra för hälsan, säger Eva Johansson.

Elcyklar är något som har ökat i antal inom Olofströms kommuns olika verksamheter.

Bilder från **VERKSAMHETEN**

